

Nedlagd kassettfabrik uppstår som konst

Lyssna

KONST Pappans kassettfabrik i Burkina Faso får nytt liv – bredvid gamla förkastade mönsterkort från svensk industri. På Färgfabriken i Stockholm ställer Theresa Traore Dahlberg frågor om produktionsordning och arbetets värde i en global värld.

Elin Swedenmark/TT

14:06 | 2019-01-29

Ljuset silar genom en slags väv av gamla mönsterkort i koppar. Snart ska de virkas samman med trådar av bomull, tvinnade av ett kvinnokollektiv i Burkina Faso. I verket "Copper and cotton" har materialen en tydlig historisk laddning. De för tankarna till industri, hantverk, postkolonialism, slaveri, kvinnoarbete: ämnen som alla är centrala i Theresa Traore Dahlbergs konstnärskap.

Nyligen belönades hon med Beckers konstnärstipendium och en utställning på Färgfabriken i Stockholm. Hon visste genast vad hon ville använda de 700 kvadratmetrarna till.

Jag har länge velat göra en utställning om min pappas nedlagda kassettfabrik. Och så har jag länge arbetat med material från en industri i Sverige. Jag ville att de skulle föras samman – här i Färgfabriken som i sin tur också har en industriell historia, säger hon.

BILD: Henrik Montgomery/TT | "De som har jobbat i industrier har blivit väldigt stolta över att se sådant man jobbar med varje dag i en annan kontext", säger konstnären Theresa Traore Dahlberg, som för samman koppar och bomull, skiftande material med olika konnotationer.

FABRIKEN ETT SYSKON

I filmer som "Ouaga girls" och "Ambassadörens fru" har Theresa Traore Dahlberg skildrat vanliga människors vardag i Burkina Faso. När det nu handlar om arbetets värde är ingången personlig. Hon utgår från pappans livsverk: Han var musiker och startade ett produktionsbolag som lade grunden till den burkinska musikindustrin.

Det fanns inga möjligheter att spela in skivor där. Han ville förändra produktionsordningen och göra det möjligt för människor att definiera och producera sin egen musik och kultur på olika språk utan att behöva godkännande från rikare länder, berättar hon och lägger till att det förutom franskan finns 60 olika språk i Burkina Faso.

Pappan utbildade producenter och ljudtekniker och öppnade en audivisuell studio. Dessutom startade han en kassettfabrik i Ouagadougou. Den blomstrade en period men blev i slutet av 1990-talet utkonkurrerad av cd-skivor, digitalisering och billigare piratkopior. Theresa Traore Dahlberg kunde inte släppa tanken på det kulturarv som var på väg att försvinna. Men hon är kluven inför fabriken: Som liten upptog den hennes fars hela liv, lika

närvarande som "ett krävande syskon". Bara att frakta maskinerna till Ouagadougou var ett enormt projekt.

BILD: Henrik Montgomery/TT | "Tre industrier möts och det ställer frågor om förändring och skiften", säger Theresa Traore Dahlberg som här står bredvid de ratade mönsterkorten i sin konst.

Det var en period då jag gärna hade velat ha mer av pappas närvaro. Så jag är stolt men har en speciell relation till fabriken eftersom jag vet hur mycket stress den orsakade både för honom och familjen.

OLIKA DISKUSSIONER

BILD: Henrik Montgomery/TT | "Jag är uppvuxen på Öland där det stängs ner industrier och där kopparfabrikerna går igenom stora förändringar. Det är existentiellt och konkret på samma gång", säger konstnären Theresa Traore Dahlberg, som för samman element från tre olika industrier i sin nya utställning.

Först ville Theresa Traore Dahlberg hämta de gamla maskinerna till Sverige.

Plötsligt stod hon inför samma logistiska problem som sin far och bytte spår.

Utställningen visas nu i stället på två platser samtidigt: i Stockholm och på Musée National du Burkina Faso i Ouagadougou, där kassetmaskinerna har installerats. Där ska svenska musiker få sina album duplicerade på kassetband, ett "maskinellt performance" som projiceras in i Färgfabriken.

På pressdagen i Burkina Faso blev det jätteintressanta diskussioner kring arkivering, kulturhistoria, och vart den burkinska och internationella musikindustrin är på väg, säger Theresa Traore Dahlberg, som fascineras över hur snabbt något så högt värderat kan förpassas till glömskans dammiga rum.

BILD: Henrik Montgomery/TT | Konstnären Theresa Traore Dahlberg ställer ut på Färgfabriken i Stockholm.

Arbetets värde och arbetarnas självbild accentueras i hennes verk, där klarblå kretskort också ingår. I spänningen mellan hantverk och industri utforskar hon också förändring och förgänglighet. För henne fungerar konst just så:

Det är det rum där jag får utforska, experimentera och reflektera kring skiftande företeelser.

FAKTA

Fakta: Theresa Traore Dahlberg

Född: I Värnamo, 1983. Uppvuxen på Öland och i Ouagadougou.

Familj: "Stor. Har två bonusbarn och en 3-åring, samt tre bröder och vänfamiljer."

Aktuell: Med en utställning på Färgfabriken i Stockholm, från den 2 februari. I vår ska hon ställa ut konst i bland annat glas i Höganäs. Dessutom blir det filmvisning på Bonniers Konsthall. Hon Guldbaggenominerades också för "Ambassadörens fru", i kategorin bästa kortfilm.

Bakgrund: Theresa Traore Dahlberg tilldelades Beckers konstnärstipendium på 200 000 kronor för 2019. Hon har ställt ut i bland annat Andrehn-Schipshenko (2018), Zeller van Almsick, Wien, Österrike (2018) och Uppsala konstmuseum, Sverige (2018).

Hennes första film "Taxi syster" från 2011 handlade om en senegalesisk kvinnlig taxichaufförs vardag. Filmen "Ouaga girls" (2017) var hennes första dokumentära långfilm. För filmen "Ambassadörens fru" (2018) fick hon Tempo Documentary Short Award och filmen visades förra året på Toronto Film Festival. Filmen turnerar nu till konsthallar i världen.

År 2018 var Traore Dahlberg också med och startade konstnärskollektivet OUFF.

Inspireras av: "Allt. Kaffe?"

KONST, KULTUR OCH NÖJE